

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — — 3.—	Negyedévre — — — — — 3.60
Félévre — — — — — 6.—	Félévre — — — — — 7.—
Egész évre — — — — — 12.—	Egész évre — — — — — 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Főszerkesztő:
Dr. GYÖRFFY GYULA.
Feloldó szerkesztő:
BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.
Hirdetések petit számításal, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Az E. K. E. akciója.

Budapest, márc. 4.

A kolozsvári *Magyar Polgár*-ban, amelynek főszerkesztője az E. K. E. elnöke, báró *Feilitzsch* Arthur ur, «Az O. M. G. E. akciója» cím alatt hármaskorozat jelent meg mindjárt a marosvásárhelyi értekezletet követő napokban. Bár e cikksorozat teljes erővel rajta volt, hogy hamis világitásban tüntesse fel azoknak a tényezőknek magatartását, amelyek a székely kongresszus előkészítésének és rendezésének nehéz munkáját magokra vállalták, nem foglalkoztunk e cikksorozattal. Azt hittük, hogy báró *Feilitzsch* ur és barátai, mint okos és higgadt férfiak, ha majdan részletesen megismerik mindazt, ami a marosvásárhelyi értekezleten történt, nem fogják magokévé tenni a cikksorozat álláspontját, hanem mint teljesen egyenrangú tényezők, odajönnek hozzánk s velünk kezét fogva, kivesszük részüket a hazafias és becsületes munkából. Nem akarva vitatkozással zavarni a munkára készülők hangulatát, azokra a gyanúsításokra és izetlen vádaskodásokra sem reflektáltunk, amelyek egy másik kolozsvári ujság s egy székelyföldi hirlap hasábjain láttak napvilágot. Azt hittük, ezeknek véleménye is meg fog változni, mihelyt látni fogják, hogy a kongresszus előkészítő végrehajtó bizottságban egyetlen hivatott tényező sem lesz háttérbe szorítva és senkinek sem lesz alkalma kizárólagosságot jelentő hatalmaskodásra, hanem minden dolog közös akarattal és egyetértéssel fog intézteni.

Az «Erdélyi Gazdasági Egyesület» magát a marosvásárhelyi értekezleten formászerint képviseltette. Képviselője az ott hozott határozatok ellen még csak vita közben sem emelte fel tiltakozó szavát, hanem belenyugodott mindenbe és hozzájárult annak minden határozatához. És mégis az «Erdélyi Gazdasági Egyesület» nemcsak ex consilio mondotta ki később, hogy a kongresszus rendezéséhez a marosvásárhelyi értekezleten megnyilatkozott irányzatok miatt nem járul, hanem hivatalos közlönyének, az *Erdélyi Gazdá*-nak március 2-ki számában rövidben s talán tárgyilagossággal is, de egész teljességében ismétli mindazt, amit a *Magyar Polgár* hármaskorozata a kongresszus ügyében fardozók szándékai ellen vád és gyanúsításképpen felhozott. Ily körülmények között kötelességünknek tartjuk mi is szavunkat felemelni, mert érezzük, hogy hallgatásunkkal inkább ártanánk az ügynek, mint használnánk.

Csak izetlenség lenne azt feszegetnünk, hogy kié a székely-kongresszus kezdése ügyében az érdem? De miután a helyzet megismeréséhez okvetetlenül szükséges a történelmi visszapillantás, hát visszatérünk a január 16-iki értekezlethez, melytől senki el nem vitathatja, hogy a közös kiindulás pontja volt. Ez értekezlet egyhangu határozatképpen mondotta ki, hogy a székely kongresszust az e kérdésben illetékes tényezők együttesen fogják rendezni. Miután a január 16-iki értekezlet nem hozott arra vonatkozóan semmi határozatot, hogy ki hívja össze őket az első értekezletre, a székely képviselők élve a kezdetes ama jogával, amelynek alapján a január 16-iki értekezletet összehívták, felszólították az O. M. G. E.-t, hogy hívja össze az értekezletet. Az «Erdélyrészi Kárpát-Egyesület» nem vett részt a marosvásárhelyi értekezleten, azt állítva, hogy az O. M. G. E. e lépésével megszegte a január 16-iki értekezlet megállapodásait. Hogy e felfogásnak nincsen semmi elfogadható tárgyi alapja, azt e lap február 14-iki számának «A marosvásárhelyi értekezlet» című cikkében kimutattuk. Megjegyzendő, hogy az «Erdélyi Gazdasági-Egyesület» még e kifogást sem emelte, hanem képviselőjét formászerinti írásos meghatalmazás kíséretében elküldötte Marosvásárhelyre.

Mi történt Marosvásárhelyt? Semmi egyéb, mint az, hogy az illetékes tényezők — leszámítva az E. K. E.-t — kimondták, hogy a kongresszus végrehajtó-bizottságát megalakítják: tagjai lesznek az összes egyesületek elnökei, titkárai és négy tagból álló küldöttségei, a székely vármegyék főispánjai és alispánjai, a csángóság egy megbízottja, Marosvásárhely polgármestere és a székelyföldi képviselők pártkülönbség nélkül. A végrehajtó-bizottság elnökévé megválasztották *Bedő* Albert országgyűlési képviselőt. Kimondták, hogy nemcsak egy középponti iroda szervezendő Budapest székhellyel, de Marosvásárhelyt is szervezhet a Székely Társaság irodát, mint az E. K. E., E. M. K. E. vagy az E. G. E. külön-külön vagy együttesen Kolozsvárt. Az E. K. E.-vel szemben az értekezlet elment az udvariassági tekintetek legvégső határáig, mikor kimondotta, hogy azt, amit a rosszul informálódott E. K. E. nem volt hajlandó megtenni, a jól informálódó E. K. E.-től várja. Most már azt kérdezzük, hogy a méltányosságon, a hazafias előzékenységen és békeszerető szellemén kívül hol van itt az a célzat és irány, mely utólag az E. K. E.-t, még saját képviselőjének teljes dezavválása árán is visszavonulásra kényszerítette?

A *Magyar Polgár* és az *Erdélyi Gazda* említett cikkeiből az tűnik ki, hogy a keresett ürügy és a lapis offensio-nis abban áll, hogy az értekezlet a középpontban szervezendő iroda ügyvezetőjévé *Buday* Barna urat választotta. Az említett hirlapi cikkek ezt annak tulajdonítják, hogy *Buday* ur az O. M. G. E. egyik titkára és a *Hazánk* szerkesztője s ennél fogva neki kell a kongresszus vezérelőadójaképpen is szerepelnie, hogy az egész székely kérdés csak is egyedül a feudál-ágrár törekvéseket tápláló O. M. G. E. javára gyümölcsözzön. Hát a burkolt feltevésből egy betű sem igaz. *Buday* urat azért választották meg a középponti iroda vezetőjévé, mert az O. M. G. E. rendelkezésére bocsátotta a maga nagy irodai apparátusát, mert *Buday* ur levén az O. M. G. E. nagyszabású kivándorlási tanulmányainak vezetője, e kérdésben kiváló szakember, mert ügybuzgó és becsületes hazafi, ki tud és akar ingyen is dolgozni. De sem *Buday* ur, sem a középponti iroda nem akadályozta annak, hogy egy Kolozsvárt szervezendő iroda biztosítsa az E. K. E.-nek és az E. G. E.-nek az őt megillető munkakört, amely erejéhez és tehetségéhez képest lehet fontosabb is, szélesebb is, mint akár csak a középponti irodáé.

Nagyon sokat foglalkoznak a szóban forgó cikkek írói *Buday* urnak azzal a cikkével, amelyet a marosvásárhelyi értekezletről visszatérve, a *Hazánk*-ba írt. E cikket nagy diadallal úgy lobogtatják, mint bizonyítékát annak, hogy azok, akik az E. K. E. és az E. G. E. nélkül székely kongresszust mernek rendezni, annyit sem értenek a székelykérdéshez, mint a hajdu a harangöntéshez, hogy a székely dolgokra vonatkozó tudás és tapasztalás csakis az E. K. E. irodájában van felraktározva, abban a 243 véleményben, amely oda beérkezett. Mi tisztelettel hajlunk meg báró *Feilitzsch* Artur és *Szabó* József urak egyénisége és nagy politikai képességei előtt, de rajtuk kívül e kérdésben a hozzászólási jogot a tudás és a hozzáértés címen megtagadni a Székely Egyesület, a Székely Társaság, a Marosvásárhelyi Ipar- és Kereskedelmi Kamara, az E. M. K. E. munkás tagjaitól, a közélet, tudomány és irodalom ama munkásaitól, kik készek a székelység ügyét szolgálni, főleg pedig a székely képviselőktől, az elfoglaltság olyan foka, amely még a Felek-hegyénél is magasabb.

Van még egy vád, amelyet *Feilitzsch* báró ur nyíltan is kifejezett az E. K. E.

budapesti szakosztályának közgyűlésén s amely azokban a hírlapi cikkekben is feltűnik, melyek az említett lapokban megjelentek. E vád sem több, sem kevesebb, mint az, hogy az O. M. G. E. azért ártotta magát bele a székely-kérdésbe, hogy a maga agrár-feudál törekvéseit átcsempészve a Királyhágón, ott megbuktassa a liberalizmust. Az E. K. E. és az E. G. E. tehát a liberalizmust védelmezik, mikor küzdenek az O. M. G. E. részvétele ellen. Nem éppen a legbarátságosabb indulat és az objektivitás jele az ilyen állítás, mikor az O. M. G. E. képviselői többször és határozottan kijelentették, hogy őket semmi politikai célzat sem vezeti, ezt a témát folytonosan váriálni. De ugyan vehető-e komolyan ez az állítás akkor, mikor e mozgalom élén azok a székely képviselők ott vannak és ott lesznek, kik a liberalizmus ügyét épp oly hűséggel és kitartással szolgálják, mint az E. K. E. vagy az E. G. E. elnökei? Ettől eltekintve, micsoda foka kell a pártoskodó elfogultságnak ahhoz, hogy valaki egy komoly nemzeti ügy érdekében megindult munkásságot ilyen elkopott és izetlen jelszavakkal akarjon megállítani: mint liberalizmus, klerikal-feudalizmus stb? Ettől csak egy lépés van annak fessegetéseig, hogy ki katolikus, ki református, unitárius vagy zsidó?

Meg vagyunk győződve, hogy az E. K. E. és az E. G. E. nagyon rossz szolgálót tesznek a székelység ügyének, ha nem csatlakoznak azokhoz, kik vállalva akarnak munkálkodni, hanem folytonos ürügyet keresve, vádaskodva és gyanúsítva, nehezítik a székely kongresszus munkáját. Politikai pletykálkodással, a parlament folyosóin s a klubokban szokásos apró intrikákkal nagy nemzeti ügyet csak kompromittálni lehet, de szolgálni nem. Nekünk, akik sem képviselők, sem főispánok nem vagyunk, hanem a tudomány és az irodalom terén szerény munkásai a ma-

gyar közéletnek, nincs érzékünk azokhoz az államférfiúi kvalitásokhoz, amelyeknek alkat-elemei a fennebbi tulajdonságokból állanak. Mi nem tudjuk méltányolni az ügyes formulák, a hátsó gondolatok és a cselvetések értékét; mi az igazságot keressük egyszerű és egyenes utakon s azért arra kérjük az E. K. E. és az E. G. E. elnökeit is, hogy ne akarjanak erdélyrészi Richelieuk, vagy Bismarckok lenni, hanem velünk együtt csak egyszerű munkásai a székelység ügyei szolgálatának. Így többet használnak, amugy pedig többet ártanak.

Budapest, márc. 4.

Hegedüs Sándor lemondása. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter benyújtotta lemondását. A lemondás oka Hegedüs egészségi állapotának megrendülése, amely *régebbi keleti* s hogy ily akultá vált, annak igen fontos politikai okai vannak, amelyek miatt szükségessé vált, hogy Horánszky Nándor vegye át a kereskedelmi tárca vezetését. Hegedüs felmentése talán már holnap vagy holnapután meg fog lenni a hivatalos lapban. Hegedüs államtitkárának, Nagy Ferencnek is a távozása befejezett dolog, kinek valószínű utódja Vörös László volt államtitkár lesz.

Hegedüs lemondásáról a félhivatalos Magyar Távirati Iroda ezeket jelenti: Hegedüs Sándor lemondása felajánlásánál a változott parlamenti konstellációra való tekintetek vezették. Mulhatatlanul szükséges volt ugyanis, hogy a nemzeti pártnak a szabadelvű párttal való egyesülése, amelyet Széll Kálmán létrehozott, megerősítést és szentesítést nyerjen azáltal, hogy a belépett párt egyik legkiválóbb tagja, Horánszky Nándor által képviselve legyen a kabinetben s így őt megillető részt nyerjen az államügyek vezetésében és a felelősségben. Hegedüs Sándor, akinek kiváló parlamentáris érzéke közelimert dolog, maga is ismételtén kifejezte azt a meggyőződését, hogy a volt nemzeti párt egyik tagjának a kabinetbe való belépése a parlamentáriszizmus követelménye. Ettől a gondolattól vezetve a legnemesebb önmegtartózkodással felajánlotta a maga tárcáját, amint annak idején engedett Széll Kálmán meghívásának és elvállalta a kereskedelmi tárcaát. A kereskedelmi miniszterium vezetésében beállott változás tehát főleg a szabadelvű párt megváltozott strukturájának kifejezése és éppenséggel nem áll, hogy a kabinet politikájában a legcsekélyebb változás is beállna. Az általános politikai vezetés tovább is kizárólag a

kormányelnök kezében marad és már ez okból is, kivált pedig a miniszterelnök és a deszignált jövődöbeli kereskedelmi miniszter között fennálló régi, benső politikai és személyes viszonyról fogva természetesen, hogy ez a tárca teljesen a Széll Kálmán miniszterelnök által proklamált liberális elvek szellemében fog vezetetni. Horánszky tevénytől-talpig szabadelvű ember és szabadelvű gondolkodásának csak nemrég is férfiasan adott kifejezést. Képtelenség tehát a kabinetbe való belépését, amint bizonyos oldalról megkísérelték, az agrárius irányzat sikerének feltűntetni, annál is inkább, mert hiszen Horánszky Szepsiben mondott programbeszédében határozottan állást foglalt az egyoldalú agrárius program ellen. Horánszky tehát minden tekintetben, kipróbált szabadelvű gondolkodásánál, sok évi parlamentáris multjánál és a parlament minden közgazdasági munkájában való kiváló közreműködésénél fogva és végül annál a nagy rokonszenvenél fogva, amelyet a szabadelvű pártban élvez és annál a nagy tiszteletnél fogva, amelylyel neki a Háznak minden pártja adózik, kiválóan hivatva van arra, hogy elfoglalja azt a díszes állást, amelyre ő Felsége kegye a miniszterelnök előterjesztésére meg fogja hívni.

«Virrad». A gyulafehérvári Közművelődés nagy melegséggel emlékezik meg «Virrad» című vezércikkünkről, melyben a maros-vásárhelyi székely kongresszusi értekezlet alkalmából írtunk.

«Olyan jól esik nekünk, székelyeknek — írja a nevezett lap — ezeket olvasni; egy pillanatra a biztos reménykedés rózsás felhői gyönyörködtek segítség után vágó, epedő szemeinket, de csakhamar elmúlik az ábránd s megjelenik előttünk a szomorú valóság, melynek láttára kélekedőleg rázzuk fejünket s aggódva kérdezzük: vajjon hát valóban virrad-e? Vajjon csakugyan lesz-e a megindult mozgalomnak eredménye, kívánt sikere? Mert ha azt tapasztaljuk, hogy még ezen istenes munkába is befurakodik a hű dicsvágy-sarkallta visszavonás ördöge, úgy bizony a reménykedés helyett a kétségeskedés szállja meg a mi lelkünket. — Sapientia sat. Qui habet aures audiendi, audiat».

Fájdalom, laptársunk aggodalma nem alaptalan, de azért nem szabad esüggendünk. A visszavonás ördögének félre kell állania s a nagy nemzeti ügy diadalra juttatása végett egyesülni kell minden becsületes magyar hazafinak. El kell itt némulni minden személyi, társadalmi, felekezeti ellentétnek. Jól eső örömmel halljuk, hogy Mailáth Gusztáv gróf püspök is egész lélekkel csatlakozik a székely ügy megoldására vállalkozó kongresszushoz s nem kételekedünk, hogy Erdély református és unitárius püspökét: Bartók Györgyöt és Ferencz Józsefet is itt találjuk majd a

A kadét.

— A Magyarország eredeti tárcaja. —

Írta: Gaggyhy Dénes.

I.

Az egész falu népe kicsődült az utcára s úgy bámulták a bevonuló katonákat. Egy tüzériteget szállásoltak ide a nagygyakorlatok tartamára. A négy ágyú élén egy kapitány lovagolt, ki a jámbor oláh emberek köszöntésére némán tisztelgett kardjával. A templom előtti téren, zárt vonalba sorakozva, a parancsnok hangos vezényszavára megállott a kis csapat. A tiszték leszálltak a nyeregéből, a legénység kifogta a lovakat az ágyuk elől s kisebb csoportokban elszállingóztak a szálláscsináló altiszt és a kisbíró után.

A kapitány a jegyzőhöz, a főhadnagy a postamesterhez, a kadét Avramescuhoz, az oláh paphoz jutott szállásra. A jegyző és a postamester már várták vendégeiket s rövid bemutatkozás után el is vezették őket lakásukra. A tiszthelyetes magára maradt. Érte nem jött senki. Nekiindult hat egyedül a falunak.

Azt tudta, hogy a papok nem igen szoktak messze lakni a templomtól: tehát itt kell lenni az ő szállásának is valahol közelben. Es csakugyan, az első fordulónál szemébe tünt egy magas deszkakapu, mely a kretával, nagy, öreg betűkkel az ő neve volt ráírva. Az előre küldött kaplár, a tévedés kikerülésének okáért, még tegnap délután odairta: «kadét ur Demény.»

Benyitotta a kis ajtót s belépett az udvarra.

A kut mellett egy középkori, haragos tekintetű asszonyág zörgetve rázta a kukoricát valami faedényben, egy sereg majorság közepette. Demény feléje tartott, gondolván, hogy a háziak közül való. A tyukok, csirkék ijedten robbentek szét láttára.

— Asszonyom, én Demény László tüzértiszt-helyettes vagyok s miután ide szállásoltak, alkalmatlanokdni bátorokodtam.

— Tudom, mondták már — válaszolt a duzzogó némbér tört magyarsággal és nem valami vendégszerető hangon. — Az a legszélső lesz szobája, melyiknek az ajtaja nyitva van. Hanem, kérem, ügyeljen, nehogy hozzá nyuljon valamire a privadinere, mert ezek a katonák nem igen szokták kérdezni, hogy kié, ha valamire fáj a foguk. Különben örülök a szerencsének, én Avramescuné vagyok.

— Ne tessék semmitől tartani. Nem lesz hiány semmiben, kezeskedem róla.

A fiatal kadétot nem valami kellemesen lepte meg a fogadtatás, de azért bement szobájába s itt lemosva magáról a port, végig dőlt a kopott diványon és a nyolc órai lovaglás után úgy elaludt, hogy akár ellophatták volna.

Késő délután ébredt fel csak. Felöltözködött, kardot kötött és elindult, hogy szétnézzen emberei közt. Udvariasan üdvözölte a tornácra álló asszonyt, aki most mintha barátságosabbnak látszott volna. Ugy tetszett, hogy valami nő tünt el egyik ajtón; legalább erre engedett következtetni a könnyű suhogás és a meglebbenő világos ruha. Nem sokat tördődött vele, ment tovább. Pedig ha visszanéz, észrevehette volna, hogy az ablakfüggönyök mögül egy lányarc ki-

váncsi szemmel követi lépteit, míg alakját el nem takarják a hajló utca kiugró házikói.

— Csinos ember — konstataლა anyja előtt a szobából kilépő Avramescu Helén.

II.

Katonának, mióta világ ez a világ, sohasem volt nehéz sora a fehérepekkel szemben. Cézári gyorsasággal szokta megnyerni mindenik a csatát: csak jön, meglátják és győz. Mert nincs olyan nő, melyik, ha a gyalogos kabát ostromát visszaveri is, ne kapitulálna a huszárattilla előtt.

Demény László sem kerülhette ki abbéli sorsát, hogy a pápa szép leányának meg ne tessék. Viszont ő maga is — hiába tagadta volna — érzett bensejében valami olyast, ami nála eddig még elő nem fordult. Példának okáért, ha a gyakorlatról hazakerekedtek, alig várta, hogy lova kantárát odadobhassa egyik tüzérnek: sietett lakására. És csodálatosképpen, ilyenkor a kislány is vagy az udvaron, vagy a kertajtónál, vagy a tornácra foglalatozkodott s így (oh, szent véletlen!) mindig találkozniok kellett. Ha aztán hosszasan elbeszélgettek: ki venné tőlük rossz néven? De meg miről is beszélhetné ártalmas dologról ez a két gyermek? Egyik tizenkilenc esztendő, a másik tizenhat. Olyan naiv együgyűségek kerültek szóba, hogy mi, időtöltött emberek, ümmögve osóváltuk volna a fejünket hallatára. De ha ez nekik tetszett; ha egyik, mit a másik mondott, szépnek, okosnak tartotta s neki ez gyönyörűséget, boldogságot okozott! Oh, mert nagyobb és több ügyetlenséget senki el nem követhet, mint a szerelmesek. Mihelyt a józan-ság, az okosság nyilvánulni kezd: vége a szere-

mi táborunkban. Mily szép, mily lélekemelő látvány lesz, ha majd az erdélyi püspökök s velük az egész papság találkozhatnak egy oly téren, hol megszűnik minden ellentét, csak egy eszme, egy cél lelkesíti őket: a székely faj, a Székelyföld megmentése!

Küldöttség a székelyvasutak ügyében. A szász-régeni székelytársaság a marosvásárhelyi székelytársasággal szövetkezve, tegnap Szász-Régenben Kemény Kálmán báró főrendiházi tag elnöke alatt nagygyűlést tartott, melyen a tagok nagyszámmal jelentek meg. A gyűlés elhatározta, hogy 200 tagu deputációt küld a kereskedelmi miniszterhez, mely a székely vasutak kiépítését fogja kérni.

«Magasabb állami érdekek». Hoffmann Gézának, a köpeci köszénbánya igazgatójának tollából nagy érdekű tanulmányt közöl a Székely Nemzet a Székelyföld közgazdasági viszonyairól. Szomorúan érdekes az, mit Hoffmann a köszénbányáról illetőleg ír. Ezt a bányát ezelőtt 27 évvel magyar emberek alapították magyar tőkével és — szép reményekkel. Am a magyar államvasutak igazgatósága most halálos csapást mér e bányára, mely télen át is állandó munkát adott a székely napszámosoknak és kiszáradt embereknek. Ugyanis a magyar államvasutak igazgatósága bejelentette, hogy még csak 3 évig vesz szén e bányától. Ezzel e bánya 48—50 ezer korona évi bevételtől esik el s mintegy száz család bizonyos kenyerétől.

«De hát — írja Hoffmann — a magasabb állami érdekek és a takarékoság ezt úgy kívánják, mert a szegény köpeci szén takó külsejével meglehetősen szerény helyet foglal el az arisztokratikus iajrokonai körében, amelyek bársonyfeleke színűvel, kagylós törésűvel és kétségkívül hatalmasabb égő képességűvel mintegy számúzik az ásványi tüzelő anyagok sorából. Ki van mondva: hasznavehetetlen. De hol? Nálunk Magyarországon. Mert pl. nem hasznavehetetlen Csehországban Kollach vidékén is, szóval külföldön, ahol a munka folyik, öntudatos munka, nem hasznavehetetlen nálunk sem a cseh kezekben levő gyáraknál, vagy ott, ahol a technikus ura a helyzetnek s a tudás, a vezetés legyőzi a mi legnagyobb bajunkat: a kényelmet.»

Ime, így támogatják a Székelyföldet, annak íparát, pedig az utolsó három esztendőben székely ember volt a kereskedelmi miniszter. Reméljük, a magyar több szívvel lesz hozzánk!

A szolnoki választás. Holnap lesz a szolnoki választás, amely előreláthatólag izgalmasan fog lefolyni. A függetlenségi képviselők közül többen Kreuzer Balázs függetlenségi jelölt érdekében Szolnokra utaztak és vasárnap nagy népgyűlést rendez-

lemnek; és ilyenkor legjobb, ha egyik jobbra, a másik balra megy, hogy soh'se lássák többé egymást!

A papné figyelmét nem kerülte ki, hogy leánya és az idegen katonatiszt a kelletnél tán több időt töltenek egymás társaságában. Együtt sétáltak a virágos-kertben; ha Helén zongorához ül, Demény éneke kíséri játékát. Aztán meg egy idő óta csupa magyar nótát lehet hallani. Nem találta hát egészen tisztának a dolgot. Rá is szólt leányára:

— En nem értem, te Helén, hogy mit akarsz ezzel a fiatal emberrel? Nem hozzád való. Ma itt van, holnap ott; ma szépeket mond, hizeleg szemedbe, holnap már rád sem gondol. Aztán meg hirbe is hoznak. Amelyik leánynak katonatiszt udvarol, arról, mindjárt tudnak beszélni.

— Anélkül is eleget pletykálnak, édes anyám.

— De én azt nem akarom. Karácsonkor ide jön látogatóba a Bunea fia s furcsákat gondolhatna, ha megtudná, hogy ez a kadét körülötled legyeskedett.

— Melyik Bunea? Valér? Az a hosszú majom? No mamám, írjátok meg Bunea bácsinak, hogy ne fáradjon ide a fia, mert én rá sem nézek.

— Dehogy nem nézel! Majd meggondolod, lányom, kétszer is te addig. Most pedig vége legyen a vele való barátságának. Ha itthon van, nem szabad kimenned a szobából.

E perctől kezdve Demény nem láthatta többé Helént. Ha anyját kérdezte, kitérőleg felelt, a cselédekhez fordulni, illetlennek tartotta. Végül, mégis megtudott mindent. Legényének úgy beszélt a kisebbik szolgáló, hogy kisasszonyuk az

tek. A kormányparti Kis Ernő dr. érdekében is több kormányparti képviselő tartózkodik a kerületben. A szavazás befejezése csak csütörtökön hajnalra várható.

Peticiók a Kurián. A vágyvecsei mandátum. Ajlics Horváth Dezső vágyvecsei mandátumát kérvénnyel támadták meg, melynek tárgyalását ma kezdte meg a Kuria. A kérvényezőök képviselője Stranszky Izor dr., a megválasztott képviselőt Baránszky Gyula dr. védte, a választást pedig Platty György dr. Stranszky Izor dr. ismertette a petíció tartalmát, amelyet Baránszky Gyula dr. cáfolni igyekezett. A tárgyalás tart. — A zichyfalvi mandátum tárgyalása. Ma Darvai Fülöp dr. cáfolgatta a választást védő bizonyítékait s kérte a vizsgálat elrendelését. Polónyi Géza beszélt még ezután, de döntésre a sor még nem került. — Választási vizsgálat. A Dókus Ernő sátoraljaujhelyi mandátuma ellen beadott kérvény alapján a Kuria elrendelte a vizsgálatot s annak végzésével a kassai kir. ítélőtábla bízta meg. Juhász Andor kassai ítélőtáblai bír. f. hó 6-ára tüzte ki a bizonyítás felvételét a sátoraljaujhelyi vármegyeház termébe.

A képviselőház kiadásai. A képviselőház számvizsgáló bizottsága ma délelőtt 10 órakor Fassie Tódor elnöke alatt ülést tartott, amelyen a képviselőház bevételeit 1,656.332 koronában, a kiadásait 1,519.340 koronában állapította meg.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, márc. 5.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülését Daniel Gábor nyitotta meg. Széll Kálmán miniszterelnök az ülés elején benyújtotta javaslatát az ülés idejének meghosszabbítása iránt; Nassy Pál ellenindítványt tett, még pedig úgy, hogy reggel 9 órakor nyissák meg az ülést. A javaslatot holnap kezdik tárgyalni.

Azután áttértek a belügyi tárca költségvetésére. Jakaffy Imre előadó megokolja a költségvetést és annak elfogadását kéri.

Babó Mihály szól elsőnek a belügyminiszteri előirányzat ellen s felsorolja a párt panaszait. A királyi udvar fogadtatásánál a Gotterhaltét játszzák mindenütt s minden nevezetesebb alkalommal a királyi palotán feketesárga zászló leng.

Nassy Pál: Gyalázat!

Babó Mihály a közigazgatás bajait ismerteti. Az államot ellenzi, mert csak a kormányhatalom emelésére szolgál. A közegészségügy rendezését sürgeti s ajánlja, hogy a főváros millenáris alapítványából gyermekmenhelyeket létesítsenek. A költségvetést nem szavazza meg.

Bonczá Miklós egyrészt elismeri, hogy a közigaz-

gató gazdájába szeretett, mit szülői rossz szemmel néznek s ezért megtiltották a vele való találkozást.

Nagyon rosszul esett ez a hír. Lelkét valami eddig ismeretlen bánat fogta el, mely ellen hol talált volna másutt vigasztalást, ha csak a vendéglői asztal mellett nem? Lóra ült és bement Tordára. Ott a régi cimborák társaságában elkezdett busulni; öntötte magába a bort, a cigány meg huzta a fülébe.

Hajnal felé kocsi rakatta a bandát s kihajtatott Csányba. Bevezérte őket az oláh pap udvarába s odaállította a Helén ablaka alá. Rádólt kardjára és intett a primásnak. A zene megszólalt:

Mért is szeretlek oly nagyon tégedet?
Szegény szívem fájdalmában megreped.
Meghasítja, megrepszti a bánat,
Meghalok én nemsokára utánad...

Benn a kis szobában, puha, fehér ágyn, deli leventéről álmodott egy ifjú leányka. Az átszűrődő hangokkal mintha hozzá repült volna ő s... Karjait ölelésre fogta, de az üres levegőben aláhanyatlottak.

Az éjjeli zenébe belesivított a trombita harsány hangja. Riadót fújtak. A cigányok kisompolyogtak a kapun, Demény sietett emberei közé.

Éjjeli gyakorlat volt a pusztacsányi határban, honnan délfelé jött haza az üteg. Mindenki megtért, csak a kadét nem. Helén várta türelmetlenül leste érkezését az ablakból. Sejtelmessé gondolatok gyötörték lelkét, hogy oda maradt. El nem tudta képzelni: mi történhetett, Szürkületét, egy vászonfödeles kocsi kanyarodott be a kapun; a baken két katona ült, a privadiner szomorúan ballagott oldalt. A katonák leszálltak, félrehajtották a széles függönyt és a tiszthelyettest kiemeltelen kiemelték, bevitték a szobába és ágyára fektették.

— Istenem, csak nem halt meg? — kiáltott fel a leány.

Aztán felszakította az ajtót és kirohant az udvarra. Az egyik embert megszólította:

Mi történt? Meghalt?

— Nem, kisasszony — válaszolt az egykedvűen — csak a lába rándult ki és most nem bír rá állni. Az éjjel belesett lovasról egy árokba, a ló alól nem tudott kiszabadulni s emiatt majdnem szerencsétlenül járt.

— Tehát nincs nagy veszedelem?

— Nincs, egy hét múlva már meg is kezdheti a szolgálatot, azt mondotta az ezredorvos ur.

— Hála Istennek!

Az idegen legényt behívta a konyhára, megkínálta jó házipálinkával, tett elébe mindenféle ételt s biztatta, hogy csak egyék, mert, ha elfogy, még hoz. Megérdemli a jó hírért.

Demény már az ötödik nap felkelt és kiment az udvarra. Járkált egy kicsit, aztán székot hozatott. Így üldögélve, a beteg ember néma béketűrésével bámészkodott szanaszét. Tekintete arra az ablakra is eltévedt, mely alatt azon az emlékezős éjjelen úgy kiszomorkodta magát. Egyszer csak azt vette észre, hogy az ablak hirtelen kinyílik s a pillanatra kihajló leányfej egy mosolyt küld feléje. Aztán megcsendült benn a zongora:

TÁVIRATOK.

Henrik herceg utja.

St.-Louis, március 3. A kaszinóban adott reggelin a polgármester felköszöntötte Vilmos császárt és Rooseveltnél. Henrik herceg megköszönte az üdvözlést és azt mondta, hogy nagyon meghatóta az a vendégszeretet és szíveség, amelyel mindeütt találkozott. Végül kijelentette, hogy az Egyesült-Államok megérdemlik, hogy barátságban legyen velük a világ.

Ottava, március 4. A kanadai kormányt értesítették, hogy Henrik herceg a Niagara-zuhagot meglátogatásánál mint magánember lép Kanada földjére. Az ontariói kormányzó azonban mégis kiküldi képviselőjét a herceg üdvözlésére.

Burok harca.

London, Kitchener jelenti Pretóriából, hogy a múlt heti harcokban elesett 69, megsebesült 15, fogságba esett 903 és megadta magát 105 bur. Kekovich és Greentels csapatai üldözik Delarey hadát, amely állítólag kis csapatokra oszlott. Methuen egy ezreddel Vryburgból Lichtenbergbe ment, hogy elvágja az ellenség útját.

London, márc. 4. A Standard azt jelenti Klerksdorpból e hó 1-éről, hogy Gondonop csapata, amely a podgyászcsapatot kísérte, 580 emberből állott és két tábori, két Maxim-féle és egy pompon-ágyuja volt.

A drótnélküli táviró.

London, márc. 3. A felsőházban Londonderry főpostamester a kormánynak a drótnélküli táviró kérdésében való állásfoglalására nézve hozzáfűzött kérdésre azt válaszolta, hogy a postahatóság ezt a kérdést nagyon fontosnak tartja, de a táviratozásnak ez a módja, ha magántársaságok kezében van, megzavarhatja az admirális komolyabb kísérleteit.

VIDÉK.

Pályázat két év. ref. lelkészi állásra. A Kun-szentmiklósi kerülethez tartozó Szalk-Szentmártonban és Szent-Benedeken megüresedett év. ref. papi székre kiírták a pályázatot. A hívek az előbbire Baký Ferenc, az utóbbira Baksay Árpád lelkészeket már felkérték, akiknek így egyhangú megválasztásuk bizonyos.

A kolozsvári tanítóképző-intézet tüzoltósága. Wlassics miniszter a kolozsvári tanítóképző-intézet igazgatójához leiratot intézett, hogy a gyakorlatokat az önkéntes tüzoltóegylet utasításai és tanítása szerint a tanulók kezdjék meg. Az igazgatóság teljesítette a miniszter rendelkezését s a tanítójelöltek most a IV. osztályban kezdik a tüzoltás tanulását.

Pozsony város tegnap megtartott közgyűlése elhatározta, hogy feliratot fog intézni a képviselőházhoz, amelyben a városi ügyeknek törvényhozási uton való rendezését sürgetik és körlevelek útján felszólítják az ország valamennyi városi törvényhatóságát, hogy a pozsonyiak mozgalmához csatlakozzanak. Utasították továbbá a tanácsot, hogy 6 vagy 8 millió koronás kölcsönre külföldi intézetekkel kezdjen tárgyalásokat.

Művészeti mozgalom Győrött. Laszberg Rudolf gróf főispán elnöke alatt tegnap Győr város társadalmi előkelősége ülést tartott, melyen elhatározták, hogy érintkezésbe lépnek a Képzőművészeti Társulattal egy Győrött rendezendő képzőművészeti értekezlettel. Az értekezlet lelkes hangulattal határozta el, hogy ezentúl a Képzőművészeti Társulat segítségével Győrött minden évben képzőművészeti rendezést tartanak.

A kolozsvári mentő-egyesület tegnap ünnepelte meg fennállásának tízéves jubileumát. Az egyesület elnöke, Haller Károly dr. emlékezett meg az egyesület áldásos működéséről. Disztaggá választották Hegedűs Sándort, a város egyik képviselőjét. Több szigorú orvost diszoklevéllel tüntettek ki.

FŐVÁROS.

Budapest és Róma. A római Viktor Hugo-ünnep alkalmával Colonna herceg, Róma polgármestere üdvözlő táviratot küldött Budapest polgármesterének. **Halmos** polgármester a főváros nevében megleghangú táviratban köszönte meg Róma város figyelmét.

Téli kikötő. Az országos víz-építési igazgatóság a földművelésügyi miniszter elé terjesztette a Lágymányosra tervezett téli kikötő terveit. A miniszter ma tudatta a főváros hatóságával, hogy nem akar elzárkózni az elől, hogy a Lágymányos alsó részén már évek előtt munkába vett téli kikötő továbbfejlesztését — a tarczyá keretében — végezzék. De, arra a nagy költségre való tekintettel, amelybe

Mért is szeretlek oly nagyon tégedet?
Szegény szívem fájdalmában megreped...

Künn az ifju tiszt felkapta fejét az ismert hangokra; hallgatta soká, majd ő is dudolni kezdte halkan:

Meghalok én nemsokára utánad...

És Avramescu Helén csak játszta szünet nélkül ezt az egy nótát, mintha mást sem tudott volna. Anyja is észrevette, de nem rontotta örömet. Ebből úgy sem csinálhatnak pletykát; aztán meg úgy sem tart már soká.

III.

Jött a parancs, hogy indulni kell. Délután kiadták, reggel már a bérctetlön vonult tova a csapat.

Avramescu Helén a temetőkertről, egy rozszant fejfára dőlve, néz a masirozó tüzerek után.

Hallgatja az esetlen ágyuk tompa dübörgését, az ütegtrombitás generálmarsát; nézi, amint az ágyucsővön megtörik a hidegülő napsugár, nézi azt a délceg, fiatal tisztet, amint ficánkoló lován a második szakasz elején léptet. Nézi, míg csak láthatja, míg be nem takarja a por s el nem rejtik az utba eső erdő fái... Már csak a generálmarsból száll vissza egy-egy elhaló részlet...

A szép leányka még egyszer felsóhajt, még egyszer bucsut int kendőjével, aztán letörlő könyeit s hazafelé indul.

Otthon a zongora mellé ül és hosszan, mélabusan játsza:

Mért is szeretlek oly nagyon tégedet?...

ennek a téli kikötőnek a teljes megépítése kerül, hangsúlyozza, hogy a kikötő csak fokozatosan és csak olyan mértékben készülhet el, amint azt a rendelkezésére álló évi költségvetésbeli hitelek megengedik.

Pénztári kimutatás. A székeslőváros adófőpénztáráról beérkezett jelentés szerint, a főváros adófőpénztáráról február hónapban 32.508 befizető től az összes kerületi pénztáraknál befizetett 9.451.934 kor. 67 fillért, míg a múlt év hasonló időszakában 9.256.157 korona 21 fillér folyt be; így tehát az idén az eredmény 195.777 korona 46 fillérrel kedvezőbb.

NAPIHIREK.

Budapest, március 4.

T. előfizetőinket, kiknek február 28-án lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

(Személyi hírek.) Calice báró magyar-osztrák nagykövét visszatért konstantinápolyi állomására. — **Vaszary** Kolos bíbornok herceggé, aki a múlt héten erősen meghűlt, mint értesülünk — már jobban van. Nehány napig azonban még nem fogad látogatókat.

(A király Budapesten.) Ő Felsege a mai délután dolgozó szobájában töltötte. Déli egy óraker kikkocsolt Benczur műtermébe és meglátta a mesternek az angol király számára készülő arcképeit.

(Udvari ebéd.) Tegnap délután 6 óraker a budai királyi várakban udvari ebéd volt, amelyen számos előkelőség vett részt. Az ebéd után tartott cercle alkalmával Ő Felsege leginkább a parlament működéséről és gazdasági kérdésekről beszélgetett vendégeivel.

(Csávósy Béla kitüntetése.) A király csávosi és borbói Csávósy Béla országgyűlési képviselő és képviselőházi házagnak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

(A Kossuth emlékmű.) A Kossuth Lajos-emlékmű bíráló bizottsága ma tartotta első ülését a fővárosi pavilonban. Jelen voltak **Matuska** Alajos alpolgármester elnök, **Festetics** Géza gróf jegyző, **Heuffel** Adolf középítési igazgató, **Hauszmann** Alajos tanár, **Rauscher** Nándor, **Zala** György, **Pucher** József, **Lechner** Ödön, **Kaiser** János, **Kann** Gyula. A bizottság 11 óraker érkezett ki az iparsarnokba s hivatalosan átvette a tizenhárom pályaművet, melyek még mindig összerakatlan hevernek az iparsarnok délnyugati nagytermében. A bizottság főkére **Heuffel** Adolf középítési igazgatót, **Lechner** Ödön tanárt és **Zala** György szobrászművészt, hogy holnap délelőtt a pályaművek felállításának helyet jelöljenek. A pályázók kiküldöttéi tehát csak holnap délután tagnak majd mintáik felállításához s a zsűri voltaképpen működéséhez csak kétheti tanulmányozás után lát.

(Hétfő este.) A debreceni székely-nap s a készülő székely kongresszus: e két dolog foglalkoztatta a tegnap esti összejövetelen (a Fehérlő-szálló külön termében) a székely képviselőket és írókat. Azok, kik Debrecenben voltak, megnyerni a magyar testvérek szívét a székely testvér ügyének, nagy elragadtatással számoltak be az Alöld szívének hatalmas megdobbanásáról. Azzal a tölemelő érzéssel vettek bucsut a legmagyarabb várostól, hogy a magyar szívek lelkesedése nem szatmaláng s a székely ügynek *atlándó* barátokat szereztek itt. A Csokonai kör a felolvasás jövedelméből alapítványt tesz a budapesti Székely-egyesületnek s a tenmaradó összeget a székely Rákoson: Agyagtalván állítandó emléknek ajándékozza. Hosszabb eszmecsere adott anyagot a székely kongresszus ügye s az e körül felmerült sajnós ellentétek, melyeknek elsimitását azonban még mindig reméljük. A tegnapi estén különben jelen voltak: **Bedő** Albert, **Györffy** Gyula, **László** Mihály, **Sándor** József, **Molnár** József képviselők, (kiről tévesen irta a *Székely Nemzet*, hogy nincs a kongresszus előkészítésében részes képviselő közt), továbbá **Jakab** Ödön, **Jancsó** Benedek, **Gaal** Mózes, **Földes** Géza és **Benedek** Elek.

(Elégtétel egy református papnak.) Még a múlt hónap elején történt, hogy a *temesvári* állami tanítóképző-intézet egy iskolai ünnepe alkalmából **Szabolcska** Mihály, az ismert költő, aki mint református lelkész, hitoktató tanár, megtiltotta a tanulókat, hogy a hivatalos ünnepek alkalmából tartott misén a katolikus templomba megjelenjenek. A dologból kellemetlen ügy fejlődött Szabolcska Mihály és az iskola igazgatója között, aki a tanári kar hozzájárulásával hivatalból megrótta a költő-papot és tanítványait, amiért a misén meg nem jelentek. **Szabolcska** megölebbezte a megrovást **Wlassics** miniszterhez, aki mindkettőjüket megintette. **Szabolcska** erre nyílt levelet intézett hozzá. A miniszter most egy újabb rendeletével teljesen Szabolcskának adott igazat. A rendelet érdemleges része így hangzik: A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter ur ez évi február 18-án 12303. szám alatt elrendelni méltóztatott, hogy tudassam Nagytiszteletű Urasággal, miszerint a temesvári állami tanítóképző intézet igazgatója és Nt. Ur, mint ez intézet év. ref. hitoktatója közt felmerült ügyben a tanári karnak és az intézeti igazgatónak ez ügyben tanusított tapintatlan eljárásából Ő excellenciája meggyőződött arról, hogy Nt. Uraság eljárása jöhiszemű és jogosult volt s az békebonatásnak nem minősíthető, mert Nt. Uraság csak hitoktatói kötelességét teljesítette akkor, midőn a saját hitfelekezethez tartozó tanulókat a katolikus misétől eltiltotta; s ennél fogva ama, bár szelíd, megrovási szavak, melyek a 92734—901. sz. rendeletben Nt. Uraságra vonatkoztak, a miniszter ur sajnálatára Nt. Uraságra méltatlanul és érdemtelensül alkalmaztattak. Temesvár, 1902 február 27. **Sebesztha** Károly, s. k. kir. tanácsos, tanfelügyelő.

(Házasság.) **Károlyi** Lajos gróf, főrendiházi tag ma tartotta esküvőjét a királyi palota Szent-István-kápolnájában, **Széchényi** Hanna grófnővel.

(Lauka Gusztáv házassága.) Nagybecskerekéről jelentik, hogy **Lauka** Gusztáv a veterán humorista, aki utóbbi időben sokat gyengélkedett, most teljesen felépült és a 83 éves író nőül veszi házvezetőnőjét, **Brabinszky** Katalint, aki évtizedek óta hűségesen ápolja.

(Törvényház.) Egy igen jó megoldását hallottuk a budapesti igazságügyi épületek kérdésének. A Zoltán-utcában egy drága, de nem szerencsés alakú építkezést akarnak folytatni, egy igazságügyminiszteriumot. A felsőbb bíróságok panasza, hogy a bírácoknak nincs hivatalszobájuk, hanem otthon kénytelenek a gyerekzsivaj közt dolgozni, mert egy dolgozószobára való lakpénzprótektót nem kapnak. Az igazságügyi palotát ugyanis eltusolták, mert ahelyett, hogy a mostani Vajkai-utcácskát és a Szalay-és Alkotmány-utca közt a Kuria mögött elterülő telket, melyek akkor 1892-ben az igazságügyminiszterium tulajdonában voltak, egyben kitépitették volna a mai igazságügyi palotával; ezt elmulasztották; a bírác — szegényünkre — nem kaptak hivatalszobát; vágatott a «Vajkai-köz» (sikátor) s a megmaradt, máig is üres telket nem lehet már semmire sem használni, mert a királyi tábla homlokzata s távlata beépíteték, ha erre épülne ma valami. Most célszerűnek jelentkezik a következő módus, mely mellett az ügyvédek régi óhaja is teljesülne, a bíróság-hoz járó közönség pedig szintén nem járna rosszul. Egy olcsó kültelek lenne kiszemelendő, mely — akár az újpesti, akár a soroksári uton, de a villanyos vasut mentén fekszik; s arra egy óriási törvénykezési épület lenné építendő: az egyesített budapesti járásbíróságok, a budapesti törvényszék, a pestvidéki járásbíróság és törvényszék, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék, az ítélőtábla és a Kuria részére és a két kir. ügyészségnek. A mostani alkotmány-utcai ugynevezett törvénykezési épületben elhelyezendő lenne a büntető-járásbíróság és törvényszék, a főügyészség és koronaügyészség (utóbbi kettő esetleg a kültekli nagy épületben) és egy — törvényhozásilag létesítendő: budapesti végrehajtó járásbíróság, melynek ekézni kell lenni. A mostani igazságügyi palotát pedig az igazságügyminiszterium foglalná el. Ezzel az ügyvédek jogos érdeke is nyerne kielégítést, mert az ügyek képviselőtét helyesebb időgazdálkodással láthatnák el; a közönség sem járna rosszul, mert hiszen a laikus, akinek délelőtt a bíróságnál van dolga, nem sokkal több időt veszít, ha 10—15 percig villanyoson oda s ugyanannyi idő alatt visszakocsizik a városba; fájdalom, annál az idővesztéségnél, melyet ma szenved a bírósághoz «hivatalos» laikus, nem sokkalta nagyobb már az a kis «arádlizás»-sal megtöltött idővesztés! Nekem, ha bíróságnál van dolgom, így is, úgy is elveszett jó formán a délelőttem, s ha veszszük, hogy sokszor a lakásától mily távol eső kerületbe kell a közönségnek a bírósághoz mennie, bizony rá nem lényeges ez az összesítés okozta idővesztés, ha ugyan arról szó lehet. Nem utolsó tekintet az sem, hogy az építkezéssel sok munkás keresethez jutna és a törvényház új vidéke felendülne; a bírác és tisztviselők részére a magán-

vállalkozás olcsóbb lakásokat létesítene, szóval — delibandum est. A dolog megfontolandó.

— (A pápa ünneplése a fővárosi iskolákban.) A fővárosi tanács elhatározta, hogy a katolikus vallásu tanulókkal megünnepelje a pápa jubileumát. Ez eddig igen szép és helyes dolog, de a szép tervet a városi tanács, vagy a tanügyi osztály — nem tudjuk, kit kell okolni érte, — alaposan elrontotta. Szombat este hét órakor kézbesítették az iskolaigazgatóknak a végzést, hogy hétfőn nem lesz előadás. Ha pár órával előbb küldik le a rendeletet, a tanítók kihirdethették volna a gyermekeknek. A katolikus tanulók csakugyan ünnepelelnek, a más vallásuak pedig békében otthon maradnak. Így azonban hétfőn reggel hatvan ezer gyermek indult el rendes útjára, kísérettel, vagy kíséret nélkül, gyalog vagy villamoson. Mikor felérték, megtudták, hogy nincs iskola és mehetnek vissza. A bátrabbak meg is indultak, akik azonban kíséreléssel szoktak járni, tehetetlenül sirva álltak az utcán. A vállalkozóbb szelleműek ugyan összefogva elindultak *kirakatokat bamutni*, természetesen eltévedtek és hangos *mama* kiáltásokkal magukra vonták egy néhány munkanélküli szegény ember figyelmét, kik hazavitték őket. A megrémült szülők jó borraival jutalmazták a szegény embereket. A városi tanács ügyes rendelkezése ilyen formán legalább egy pár szegény embernek juttatott pár krajcárt. Másrésztől azonban kimondhatatlan ügyetlenség és nagy lelkiismeretlenség volt, amit a szegény kis apró emberekkel műveltek. Ha a kocsi vagy villamosok egy pár gyereket eltaposnak, vajon ki viseli lelkén a szörnyű felelősséget? Pedig ez könnyen megtörténhetett volna. A legdicsőbb azonban a dologban, hogy a böcs intézkedés folytán a katolikus gyermekek is lekésték az ünnepségről.

— (A csodamankó.) A szegedi tanyákon történt ez az eset, amelyben a babonás költészetet pozdorjává törte a valóság. Szunyó Mihály tanyai gazda 16 éves leánya lábát törte s mikor már bicegve járni tudott, mankóra támaszkodva tipegett a tanya körül. Egy nap azután mankó nélkül jelent meg s a szomszédoknak azt újságolta, hogy a szűz Anya vette el tőle a mankót s a földbe tűzve megparancsolta a lánynak, hogy gyógyuljon meg. Es ugy lön. A csodamankónak hamarosan híre futott s egész legéndát szóttek körötte: hogy levelet hajt és a leg-erősebb ember sem képes kihuzni a földből, talán gyökeret vert. Es százával jöttek a vakbuzgó és babonás emberek. Egész bucsujárás volt a tanyai háznál, amelyből Szunyó Mihály gazdurannak, a rossz nyelvek szerint, csurrant-cseppent egy kis haszna. A csendőrség meghallva a csodamankó meséjét, kiszállt a tanya — és óh csoda — télkézzel kihuzta a földből az odanőtt mankót s a hívőket szétkergette. Ez a középkori román modern befejezése.

— (Bányarobbanás.) Resicáról távirják: A Resicabánya mellett levő Domán községben az osztrák-magyar államvasutársaság Almási nevű szénbányájában az éjjel bányalérobbanás történt. Egy hatvan méter vastag szénréteg leomlott. A munkásokat három kivételével kimentették. A bennrekedt három munkás valószínűleg meghalt. A leomlott szén el-távolításán sok munkás dolgozik.

— (A germanizáló államvadászok.) A Kunság szivében Kiszszálláson a magyar államvadászok várótermében a következő hirdetés van fölfüggesztve: *Generalvertretung der Maschinenfabrik der k. unq. Staatsbahnen Budapest.* Ismétéljük, *Kiszszálláson a magyar államvasut hírdeti németül a gépgyárat.* Es ez kommentár is egyben és pedig vérlázító és érthetetlen tapintatlanság kommentárja.

— (Az önértékes tenorista.) Ezt a pikáns esetet csak a régi idők dupla címével lehetne leközölni, mert két ága nagyon a történetnek. Egyike az önértékesről szól, a másik pedig 300 koronával csattan. Olyan koronákkal, melyek voltaképp nincsenek. Az opera egy új tenoristáját, aki születésére nézve cseh, egy magyar főur meghívta, hogy estélyén énekeljen. Alkudni is próbált vele, de a tenorista kijelentette, hogy neki nagy megtisztelés, hogy olyan előkelő társaság előtt énekelhet, ne bánja meg őt a gróf anyagi haszonról való beszéddel. Derék ember ez a cseh tenorista, vélekedék a gróf, s másnap gyémántos inggombokat küldött a magas hangú cseh legénynek. Halljatok csodát, a tenorista megsértődött s visszaküldte és levelet is írt, erősen megnyomva a pennát. Hja, ez más, dondolta a gróf és 300 koronát küldött két nótájáért a tenoristának. — Erre a tenorista, aki művészetét «letak-sálva» látta a kis összeggel, még amolyanabb levelet írt, amelyben kijelentette, hogy *mellekeltve* visszaküldi a 300 koronát. Eddig jól van. Csak az az érdekes a történetben, hogy a 300 kor. nem volt a levélben, de mind a mai napig sem érkezett meg a gróf

cimére. — Az inggombos büszke tenorista különös szórakozottságán mulatnak most a főúri körökben, ahol ezt a kis történetet ismerik.

— (Nincs jég.) Nemrégiben megemlékeztünk, hogy Győr városa elhatározta, hogy jéggyárat fog létesíteni, tekintettel arra, hogy az enyhe tél miatt jégvermei üresen állanak, s egyáltalán semmi kilátás arra, hogy már jeget lehessen vágni. Ez a szükség másfelé is jelentkezik, községek, városok aggodalommal néznek a nyár elő teljesen üresen álló jégvermeikkel. Legutóbb a vas megyei gazdasági egyesület határozta el, hogy felkéri Vas megye alispánját, járjon közbe a belügyminiszternél az iránt, hogy Vas megye állami segínyt kapjon mű jéggyár felállítására. — *Herkules-fürdőn* már fel is állítottak egy ilyen műjéggyárat, s 50 fillér költséggel állítanak elő egy métermáza jeget. — *Orsován* szintén készülnek felállítani jéggyárat, belátván, hogy milyen veszélyt hord magában az, ha jég nélkül áll a lakosság a nyár előtt. — *Kaposvár* város és Somogy megye együttesen fáradoznak azon, hogy jeget szerezzenek be. Karsztból akartak jeget szállítani, de jég ott sincs, így hát ott sem tudnak mást tenni, arra számítanak, hogy az állam segítségével műjeget fognak gyártani.

— (Játékbárlang Számoszon.) Egy belga részvénytársaság megegyezett a számoszi kormánnyal, hogy *Vathiban*, a sziget fővárosában játékbárlangot építhessen. A számoszi parlament 22 szóval adta meg az engedélyt 17 szó ellen s így is óriási vesztegetésről szól a fáma, mely azt is rebesgeti, hogy a fejedelem maga is félmillió korona borraivalót kapott. A böcs számoszi kormány az engedély megadása után nyomban olyan törvényjavaslatot terjesztett, mely szerint minden benszülöttet, aki beteszi a lábát a játékbárlangba, 6 ezer korona pénzbüntetéssel sújtanak.

— (Franciaország az idegen sorsjegyek ellen.) A francia törvényhozás megtiltotta az idegen sorsjegyekre és sorsjátékokra vonatkozó nyomtatványok behozatalát. A francia postaigazgatóság erről értesítette a külföldi postákat, hogy a nyitott borítékban vagy keresztöltés alatt érkező ily nyomtatványokat elkobozzák, miért is a magyar posta ily kúdelményeket el sem fogad.

— (Oláh erkölcsök.) Az elnyomott kultúrnépről — zárjel közt nem árt megjegyezni, hogy derék oláh-jaink magukat érték szerényen ez elnevezés alatt — igen érdekes és jellemző hírt kaptunk. *Krassó-Szörényből* írják, hogy az ideai farsang hangos volt az oláh falvakban és igen sok lakodalmat ültek. A lakodalmakban az a jellemző, hogy 50 százalékuk magyarán mondva vadházasság, amelyet nem erősített meg az anyakönyves és nem áldott meg az egyház. Ez azonban nem tartja vissza az oláhokat attól, hogy a vadházasságot ne hét talura szóló dáriddal üljk meg. Régi dolgok ezek egyébként, amelyeket az oláh erkölcsök tartanak divatban, csak az érthetetlen, hogy a Krassó-Szörényből jövő hír azt is újságolja, hogy ezeken a «lakodalmakon» az oláh tanítók és papók is megjelennek s talán dikciókat is tartanak a jeles fiatal párok egészségére.

— (Rövid hírek.) Emlékezzünk régiokról. Pozsony város a régi primási palotát és Batthyány Lajos gróf lakóházát emléktáblával jelöli meg és a dunai partot Batthyány nevével nevezi el. — Az Erzsébet-szennatorium javára Korányi Frigyes tanár 2000 koronát kapott egy ismeretlen jöhevtől. — Főloszlatoft ifjúsági gyűlés. Az egyetemi reform-párt tegnap este gyűlést akart tartani a Vigadóban. A gyűlés megtartásához azonban nem volt meg a rendőrség engedelmé s azért Bockelberg rendőrfelügyelő főloszlatta a gyűlést. — Letartóztatott médium. Rothe Annát, aki híres médium volt és széanszait a berlini előkelő közönség szívesen látogatta, a napokban a berlini rendőrség éppen szellemidézés közben a lakásán letartóztatotta. — Protestáns est. Az óbudai protestáns énekegyesület március 9-én, vasárnap este 7 órakor házi hangversenyt rendez a kórház-utcai elemi iskola tornatermében. — Gyermeki tréfa áldozata. Berkes Géza nemesdedi 15 éves fia játék közben barátján, Simon Gézára sűtött egy töltött pisztolyt, gondolván, hogy az nincs töltve. A lövés a szerencsétlen gyermeket azonnal megölte. — A jászság emlékünnepe tervezé 1903-ra Sipos Orbán biharmegyei tanfelügyelő, az utolsó jászkun kapitány. Az ünnepnek egyúttal az volna a célja, hogy a jászsági társadalmi egységet megteremtse és a Jász Közművelődési Egyesületet megalakítsa. — Ongyilkos lett a fiumei fogházfelügyelő, Kollovits Antal. Egy Fiume felé közeledő gyorsvonat elő dobta magát, amely borzalmasan összeroncolt. — A Budapesti Artista Egyesület tolyó hó 16-án délután segélyalapja javára jótékonycélú előadást rendez a Fővárosi Orleumban. — Vátohamisító ügyvéd. A redőrség és az ügyészség körözi Dobrin Tiva-

dar ügyvédet, aki Kern Géza orvos nevére váltott hamisított és megszökött. — A balatonföldvári fürdőtelepek egyesülete tegnap tartotta a közgyűlést. Nassy Pál országgyűlési képviselő bejelentette, hogy a Déli-vasut a nyáron különvonatot indít a fürdőzők kívánságára.

× Csuz és köszvény ellen elismert legkifünőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ara 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér sarkán.

× Felhívjuk olvasóink figyelmét Herceg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt «Adria»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

× Jelmez és népviseletű (szines és fekete) fényképek kaphatók nagy választékban *Hatschek* Miksa látszerésznél, IV., Eskü-út 5. (Klotild-palota), a Belvárosi kávéház mellett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Molnár László tegnap lépett fel először, mint a *Nemzeti Színház* szerződött tagja. Meglehetősen szerencsétlen szereppel, *Othello*-val köszöntött be: *Szacsvay* alakítása nagyon emlékében volt még a közönségnek s az elkerülhetlen összehasonlítás *Szacsvay* hatalmas *Othello*-ja és *Molnár* gyöngé, elkényszeredett, siránkozó alakítása között nem az ő javára dől el. Nagyobb sikere csak a harmadik felvonás után volt; az este tulajdonképpen hőse *Gyenes* régi, kitűnő Jágója maradt. Molnártól mindamelllett sokat várhatunk *Hamlet*-ben és *Bánkában*, ahol nem kell annyira félnie az összehasonlításról.

* A Brassai Nemzeti Szövetség Brassóban márc. 8-án nagyszabásu művészestélyt rendez, amelynek kiváló fontosságát kölcsönöz, hogy azon *Eötvös* Károly orsz. képviselő is felolvas.

* Operaházi magyarság. Bodenstedt Frigyes német író és költő annak idején lefordította Puskin Sándor remekművét: *Jevgenyi Anyegin*-t. A 60-as években a mi korán elhunyt Berczy Károlynak fordította le e művet, máig is becses és becsült költészet, magyarra. Az akkori újságok rámutattak nyelvünk fonetikus voltára és arra, hogy mi ama költői regény hősenek a nevét úgy írhatjuk le, ahogy az oroszban hangzik. A németnek azonban nincs mély a-ja, mint a magyarnak s nincs ny-je; azért írja «Onegin»-nek a hős nevét; azt találván, hogy a német o betű kiejtése közelebb esik az orosz a-éhoz, mintha német a-betűvel jelezne ama név kezdőbetűjét. Szóval, a német csak tökéletlenül írhatta ki az Anyegin nevet, míg a magyar kiírása teljesen megfelel az orosz kiejtésének. Meg kell csak jegyezni, hogy nemcsak nyit é-t kell olvasnunk, de a második szótgot meg is nyujtanunk: Anyé—gin. Kapja magát az Operaház és *Csajkoffszky* hasonló nevű operája címét úgy írja ki, mint a — német; sőt ugyabbul, mert az é-re egy — cseh circumflex ékezetet rak: Onégin. No hát ilyen az Operaház — magyarsága. Cu tumm!

* Ötvenedik előadás. A színházi csillagjósok megütközésére és a közönség izlésének kiszámíthatatlanságát igazolva a *Lotti ezredesei* egyjátékban ötvenszer nevéttették meg a közönséget. Tegnap este volt a Magyar Színházban ez a vidám jubileum, amelynek keretében az első előadás szereplői kapták az elismerés tapsait.

* A siker számokban. Az Operaház előadásai februárban 53.996 korona 68 fillér bevételt eredményeztek. A bevétel a tavalyi február eredményével szemben 15.526 korona többletet mutat. A *Nemzeti Színház* bevétele februárban 64.135 korona 24 fillér volt, ami a tavalyi február bevételénél 1542 koronával többet.

* Egy fiatal zeneszerző sikere. A nemzeti konzervatórium tegnapi hangversenyén *Siklós* Albert *Változatok egy eredeti témára* című szerzeményét adták elő. Ezzel a művel nyerte el a fiatal muzsikusz ez idén *Zichy* Géza gróf díját. A zeneszám igen tetszett. Tapsot kapott ezenkívül *Mérő* Jolán zongorajátékáért és *Renner* Árpád, ki a hegedűtechnikában vitte nagy tökélyre.

* Erősek és gyöngék. A jogrend fizikája című társadalom-bölcseleti tanulmány jelent meg *Pollák* Illéstől, az ismert jogásztól és publicistától. A nagyobb szabásu tanulmányt, melynek ismertetésére visszatérünk, a Franklin-társulat adta ki. Ara 4 korona.

* Az akadémiáról. A magyar tudományos akadémiá első osztálya tartott tegnap este ülést *Heinrich* Gusztáv elnöklésével. Az első előadó *Lehr* Albert le-

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbtől a leg-finomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentau és Fuchs Testvéreknél.

É. I. apr. 1. hivatalosok. Uz szövegek engedélyezésben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-ut közelében).

Nagy képes árjegyzék ingyen

velező tag volt, ki «Magam» című tanulmányának első részét olvasta fel. Ebben a magyar nyelv «magam dolga» kitételét boncolgatta. Szarvas Gábor ugyanis Petőfi «János vitéz»-ének e verssoráról «Magamnak is ugyan kutyául lett dolga» azt vitatta, hogy Petőfi a rim kedvéért követett el nyelvsértést, s helyesen így kellett volna írnia «magamnak is . . . dolgom.» Lehr Albert a régi nyelvelmélekekből megállapítja, hogy a «magam dolga» teljesen helyes szólásforma. — Utánna Petz Gedeon olvasott föl A nyelvbeli kiegészülés címen. Tanulmányának az a veleje, hogy a nyelvtudomány a különböző gyökerekből keletkezett szóalakokat próbálha egységes rendszerbe foglalni. A következő különböző gyökerekből képződött szóalakokat ismertette: vagyok — lenni; sok — több; egy — első; kettő — második. A felolvasás tetszett.

* Színházak műsora március 4-én. Operaház: Aida. (Kezdeté 7 órakor.) — Nemzeti Színház: A vörös talár. (Kezdeté fél 8 órakor.) — Várszínház: Nincs előadás. — Népszínház: Egy görbe nap. (Kezdeté 7 órakor.) — Vigaszínház: Balaton rége. (Kezdeté fél 8 órakor.) — Magyar Színház: Lotti ezredesei. (Kezdeté fél 8 órakor.) — Uránia: Nápoly. (Kezdeté fél 8 órakor.)

Törvénytörvények.

§ A pomázi dráma. Ma folytatták a hitvesgyilkos Schiessl és cinkosa, Engler pörének tárgyalását. Ma a tanukat hallgatták ki, kik azt vallották, hogy Schiessl tudott a felesége viszonyáról, s emiatt bánt durván az asszonyval. Engler folyton sirt a tárgyalás alatt, míg a bűnös nő gunyos arccal nézett maga elé. A tárgyalás folyik.

KÖZGAZDASÁG.

A cukor. Mint már többször jeleztük, Anglia a cukor-kérdésben tényleg győzelemre jutott, mert a kiküldötték által kötött nemzetközi szerződés a cukor vámját hat frankra szállítja le, a prémiumokat pedig egyszerűen törli. A szerződés akkor válik jogerőssé, ha valamennyi állam parlamentje jóváhagyja.

A német vámtarifa. A P. N. berlini tudósítója a következő hírt táviratozza: «A kormány, tekintettel azokra a nehézségekre, amelyek az új vámtarifa keresztülvitele elébe gördültek, készül visszavonni a javaslatot és egy rövidebb tervezetet kíván benyújtani, amely azonban változatlanul fentartja a legfontosabb vámtételeket. A kereskedelmi szerződések felmondásáról nincs szó.»

A távirat hitelessége egyelőre még megerősítésre szorul.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáru-eladások.

Beérkezett az első flotta 71.000 mm. búzával. A teletében és a télirakodás alatt állott hajók úgy látszik mind itt vannak. Nem várható ezután nagyobb hozatal; új rakodások itt-ott a vizek mentén csak gyéren eszközöltek, mert a vidéki malmok budapesti paritáson felül veszik ott helyben a búzát. Hogy ezen körülménnyel számolnak a malmok itt, bizonyítja az, hogy a heteken át tartó lanyha, kedvetlen üzletmenetet ma élénkebb hangulat váltotta fel. A kereslet javult, és a 11.000 mm.-át kitevő forgalom mellett néhány fillérrel jobb árakat fizettek.

Tiszavidéki: 500 mm. 79 k. 9.70 korona.
Fejérmegyei: 1500 mm. 74.2 k. 9.22.5 korona.
Pestmegyevidéki: 200 mm. 77 k. 9.52.7.5 korona.
Biga-Szt.-Györgyi: 260 mm. 74.6 k. 9.32.5 korona, 600 mm. 77 k. 9.32 korona.
Becskekeréki: 4000 mm. 76.4 k. 9.30 korona.
Szerémségi: 1800 mm. 72.5 k. 8.60 korona.
Raktararu: 1370 mm. 77.5 k. 9.48.5 korona.
Rozs. 300 mm. 7.55 korona, 100 mm. 7.47.5 korona, 400 mm. 7.45 korona.
Zab. 100 mm. 7.70 korona, 100 mm. 7.60 korona.

Tengeri. 2500 mm. 5.10 korona.

Cinquantin: 100 mm. 5.83 korona.

Folyó hó 2. este 6 órától 3-ika este 6 óráig érkezett elment

búza	71656 mm.	—	mm.
rozsa	414 »	—	»
árpa	2956 »	873	»
zab	11812 »	17304	»
tengeri	29919 »	18544	»
repce	— »	—	»
liszt	204 »	15200	»
korpa	— »	3242	»

Határidőszület.

Dacára annak, hogy Amerika ma is körülbelül 1 centnyi visszaesést jelzett, nálunk az irányzat megsemmisült. Az ártolyamok jelentékeny forgalom mellett következetesen emelkedtek.

Dalben jegyez:

áprilisi búza	9.26—	9.27
májusi búza	9.28—	9.29
októberi búza	8.22—	8.23
októberi rozs	7.45—	7.47
októberi zab	7.60—	7.61
májusi tengeri	5.22—	5.23

Érték-tőzsde.

Előtőzsde:		
Oszttrák hitelrészvény	—	697.25 —
Magyar hitelrészvény	—	— —

Korona járadék	—	—	—
Leszámitoló	—	—	450. —
Jelzálog	—	—	—
Rimamurányi	—	—	502. —
Allamvasut	—	—	680.50 —
Déli vasut	—	—	—
Alpesek	—	—	—
Városi villamos	—	—	—
Közuti villamos	—	—	651.50 —
4 száz. fővárosi kölcson	—	—	—
Magyar jég- és viszontb.	—	—	—
Keresk. bank	—	—	—

Zárlat:

Oszttrák hitel	—	—	698. —
Magyar hitel	—	—	718.50 —
4% arany	—	—	—
Korona járadék	—	—	—
Leszámitoló bank	—	—	450.50 —
Jelzálog	—	—	480.50 —
Rimamurányi	—	—	602.50 —
Allamvasutak	—	—	680. —
Déli vasut	—	—	392. —
Alpesek	—	—	—
Salgótarj.	—	—	—
4 száz. fővárosi kölcson	—	—	—
Városi villamos	—	—	—
Közuti villamos	—	—	652. —
Magyar jég- és viszontb.	—	—	—
Bazilika	—	—	—
Ipar és kereskedelmi bank	—	—	—

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

Sz. J. ref. lelkész Andrásfalva. Tegnap postával elküldöttük a diplomára eddig egybegyűlt összeget. Bár csak még lenne alkalmunk küldeni a mi idegenbe szakadt testvéreink templomára. Fájdalom, itt is nagy a szerénység.

M. O. Budapest. Levél ment.

Sz. J. Tatrang. A gondnoksági utasítás az állami iskolákra kötelező ugyan, de azért még mindig ahhoz a régi utasításhoz kell alkalmazkodni, amelyet az iskolaköteles gyermekek ellenőrzését végző közigazgatási és községi előjárók kaptak kezdetben. Ez pedig úgy intézkedik, hogy aki a hat évet szeptember 1-én tölti be, abban az évben még nem iskolaköteles, és aki a tizenkét évet augusztus 31-éigke után tölti be, mindennapi iskolaköteles. Ekvözben nem maradhat ki senki. Különben ez csakis így helyes, mert ellenkező esetben az év minden napjára eshetik egy-egy kimaradás, sőt el is fogyhatna egy-két hó alatt az egész osztály.

Székelly-társaság. Sepső-Szentgyörgy. A székelly földmives iskolára vonatkozó memorandumot — az ügy fontosságára való tekintettel — egész terjedelmében közöljük a «Mentő munka» cikksorozatunkban.

Községi tanító. A nem állami tanítók fizetésének dolgaról vasárnap közlünk cikket Földes Géza tollából, Abban megtalálja a választ a levelében foglaltakra.

Laptulajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

HIUSÁG.

Regény.

53

Irta: Gaal Mózes.

— S mit mondott reá?

— Nem mondott semmit, csak mosolygott. Később egykedvűen megjegyezte: nem szegény embernek való ez a játék.

— S te ebbe belenyugszol?

— Világért sem.

— De nem is. Képzeld csak, Olgicám, ha Darvasból képviselő lesz, mekkora ügyvédi praxis vár reá. Hányszor biztattam azt az embert! . . . Eh, nem is jó, ha arra gondolok. Aki nem született arra, hogy magasba törjön annak a földön kell csuszni! . . . Meglásd, Lenci sem fog nyugodni, míg mandátumot nem vásárol valahol lenn Erdélyben . . .

Az anya és leány szöttek a tervet. Káprázatos, fényes jövőnek a terveit szöttek . . . nagyságos cím, aztán méltóságos . . . aztán még több, talán kegyelmes. Aztán felöltöztek s kikocsikáztak a városligetbe.

— Be jó lesz, ha majd a magunk fogatán megyünk! — sugta Olga a mamájának.

— Vagy egyelőre számozatlan flakkeren, — tevő hozzá Korompay Sarolta.

Mikor a sétatöcsizásból hazatérve, a kapunál leszállottak, egy öreg ember fordult ki a kapun. Reájuk tévedt a tekintete.

— Kezét csókolom, apa! — kiáltotta Olga.

— Az öreg ember megemelintette a kalapját, bólintott fejével s tovább haladt. Akkor jött a kicsi unokájától, akit nagyanyó éppen most altat. Igen, nagyanyó, a fekete kendős, a durva kezű . . . ajóságos szívű!

XXXVI.

A tél rengeteg sok munkát hozott Darvasnak, még több szenzációt az anyósának. Hortenzia kisdéd regénye olt kezdődött a pöstyéni hév vizeknél, hova az emberek rendes körülmények között reumát szoktak vinni s egészséget hoztak haza. Lenci reumával ment és reumával jött, Hortenzia idegességet hozott haza. Sógornéjával többször volt apró-cseprő összetűzése, rendszeren ostobaságok miatt. Ők maguk sem tudták jobban, mint Korompay Sarolta, hogy ezeknek a meg-megújuló csatározásoknak eleven oka a huszár dolmányos kapitány, aki a pöstyéni ismeretséget Pesten is folytatta.

— Szivecském — mondogatta a mama Olgának — én egy cseppet sem sajnálom Lencit. A férfiak ne házasodjanak akkor meg, mikor már elkezdnek kopaszodni, Persze, előbb jól kimulatják magukat, aztán — amint mondan szokták — megtévelyednek és a házasetlet csön-des révébe hajóznak.

— Vettél talán valamit észre? — kérde Olga felnézve himzéséről. A bébénem himzett kis előkét. A Rozáli «Apa öröme» nem tetszett neki. Egy ötágu koronát, s alája e szavakat himezte: «Mama kincse.»

— Hogy vettem-e észre valamit? . . . Nem, valóban nem. Hortenzia gyűlöli Berthát, unja Lencit, mikor ez kezd panaszkodni a hideg szobára, s betakarja lábát a tigrisbőrbe . . . Azt hiszem, a katasztrófa nemsokára bekövetkezik.

— Es a kapitány?

— Minden szerdán vacsorára jár, Lencivel tartlizik, s Hortenzia minden szerdán elragadó az ő házi ruhájában.

— Nem vesz Lenci semmi észre?

— No hiszen csak azt várd! . . . Istenem mennyivel különb ember Darvas! . . . Beszéltél

vele a képviselőségről? Biztattad őt? Kérlek, ne hagyj neki békét.

— Azt csak bizd reám, mama. Láthatod, hogy ő az én kedvemért mindent megtesz. A társaságban nem mindig érezi jól magát — ő mondta — s mégis eljön. Mit gondolsz, hogy fog végződni a Horváthék dolga? Nem szólott Hortenzia semmit?

— Nem. Lenci a multkor panaszkodott, hogy felesége nem törődik vele. Csupa szánalom az az ember. Tudod már a kappan hangja is komikus hatást kelt. Nem tehetek róla, de nevetnem kell, ha így szól: «Ez a láb, borzasztó ez a láb!»

Korompay Sarolta eszerint közvetlen szemtanuja volt a Horváth-család drámájának; minden mozzanatát roppant figyelemmel és érdeklődéssel kísérte. De egy szóval sem figyelmeztette barátinjét a veszedelmes játék esetleges szomorú végére. Tudta hogy Hortenziának vagyona van, evvel szabadon rendelkezhetik, azt is tudta, hogy Lenci csak a pénzért vette el barátinjét, — de leginkább azt tudta, hogy hasonló helyzetekben a beleavatkozás éppen olyan ideetlen, mint meddő buzgólkodás.

Az egész reá a «beszéd-tárgy» érdekességével hatott. Amint hogy a társadalmi életben semminek sincs reánk annyi ingere, mint a másik dolgával való foglalkozásnak. A mama nem törte magát, hogy leánya háztartásában hasznossá váljék. Kész ebéd, uzsonna, vacsora várt reá, a kis unoka gagyogása nem érdekelte s főleg nem, mióta hallotta, hogy az első szó, melyet tisztán ejtett ki:

— Nyanyanyó! — volt.

Tőle a kis gyermek határozottan idegenkedett.

(Folyt. köv.)

Leltár után!

Az árak olcsóbbak, mint eddig voltak.

1 vég finom Chiffon 30 rőf ...	4.25	1 ablakra való gyapju-függöny ...	1.25	1 legújabb divatu francia batiszt ruhára	
1 « finom család vászon 30 rőf ...	4.25	1 garnitour ágyterítő (3 drb) 4.50, 5.25,	6.50	minden dísz és hozzávalókkal együtt	2.50
1 « ágyhuzat cérna-minőség 30 rőf ...	4.25	1 gyászruhára való kelme minden hozzá-		Színes és fehér himzett selyem gázi	
1 cachmir vagy cloth-paplan ...	3.25	való és díszszel ...	3.50	kelmék dupla széles, fele árért kap-	
1 valódi finom atlasz-paplan ...	6.—	1 remek színes utcai ruha hozzávaló és		hatók és pedig méterje ...	0.60
1 ablakra való cérna csipke-függöny	1.50	díszszel ...	3.50		

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Szerdán, 1902 március 5-én.

M. KIR. OPERA.

Zárva.

VIGSZINHAZ.

Balaton regé.

Kezdeté fél 8 órakor.

Nemzeti színház.

A rejtély. A betörő.

Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

Lotti esredesél.

Kezdeté fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Katalin.

Kezdeté 7 órakor.

URANIA.

A tánc.

Kezdeté fél 8 órakor.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Sanid labdacso

befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacso tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a

„Magyar király” gyógyszerertárban
Budapest, Marokkói-u. 2.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpalástolására hatástalanul elhasználva. Sok kísérlet után végre sikerült Huszár-féle

Hajregenerator-ában

egy hatásos szeret találni, mellyel megszüntül a haj és szakáll a volt hajszín, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbőr és fehéremélt bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12 sz., Dr. Egger Nádor-gyógytárában, Váci-körút 17. sz.

Szabadalmazott

Sport-fénymáz.

Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim használásánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. Ennek megtörténte után a cipők utjának megfelelnek. Világos fénymázaim nyers bőrnél is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA

sport-fénymáz minden színben.

Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

HATSCHEK MIKSA

Optikus (azelőtt Váci-utca) most:

IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.)

A „Belvárosi Kávéház” mellett. Budapest

Jajmex- és népviselet-fényképek (színes) nagy választékban.

Színházi látosók 4 ftről feljebb. Vadász- és verseny-távosók 8 ftről feljebb. Szemüvegek, orrszorítók és lorgnották 1 forinttól feljebb. Légnyommérők 4 ftről felj. Hőmérők 40 krtól felj.

Műszemek dús választékban, (máram minden fájdalom nélkül be is tétetnek.)

Fényképező-gépek 75 krtól illetőleg 3 forinttól (nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árért.

Kirchner-féle citra-gltár és hegedő-húrok.

Jobb és megbízhatóbb magvakat olcsóbban sehol sem kapni, mint

Fábián Béla

magkereskedésében,

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 73. szám.

Árjegyzéket kérjünk.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója

ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapított 1800-ban.

Milleniumi nagy éremmel, kitűnő jó és szép munkahaladás, jó tiszta, versenyképességért; 1893. évi ipar, egyesületi ezüst-éremmel kitüntetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

KÁVÉ KÁVÉ

tartós vászonzacskóban

3/4 kiló Cuba kávé ftr 7.50

3/4 kiló Gyöngy kávé 2.50

Belák István

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Meghivom

a nagyérdemű vevőkörönséget tisztelettel becses látogatásával megisztelni és meggyőződést szerezni arról, hogy mindennemű cipőáruim nemesek szépek és jók, de amellet olcsók is.

Férfi-cipők:

Béletes borjubőrcipő vastag talppal	3.—
Borjubőrcipő, zergebőrszárral	3.20
Box-calf-cipő, fűzős, elegáns	3.80
Lakkcipő, fűzős vagy cugos	4.—

Női-cipők:

Zergebőrcipő, cugos vagy fűzős	3.—
Szalon lakkcipő, fűzős vagy cugos	3.40

Az itt felsorolt cipőket eladom veszteségre. — 500 pár orosz lakkcipő, orosz-lakk-, zergebőr- vagy posztószárral 2.80. Több száz ábrával ellátott képes árjegyzékem ingyen és bérmentve. — Gyár saját házában.

Agulár Dávid

Erzsébet-körút 6. szám.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeget beklózik. Vidékről isen kényelmesen beküldhető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szelvénye is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Szabás,

varrás és mintarajzolásban alapos oktatást nyerne in-telligens hölgyek egy hónap alatt. Tandíj 10 forint. Minden hölgy varrhat magának. Francia minta 50 kr. Tankönyv magántanulásra kapható. Elegáns ruhák jutányosan elkészíttetnek. Cím a kiadóban. 3033

Elfogad

női ruha varrást, fehérneműt, gyermekruhát és átalakítást olcsó árért kitűnő varródnő. Ferenc József-rakpart 19. f. 2202

Székely-dajkát

jó házhoz, 6 hónapos tejjel ajánl dr. Prihoda, csik-karc-talvi körorvos. Kollegáknak kérem az ajánlásra. 2038

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszék-rény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szüts és társánál,

Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Cs. Szabó Kálmán regényei.

Egyifjú gróf története. 2.40
Neda. Regény. 2.40
Tévesztett utakon. 2.—
Rajongó. 1 kötetben. 4.—

Megrendelhetők lapunk kiadójában VIII., Szentkirályi-utca 28.

10,000

hozományfalőrökbe megy 71 éves, hol jó bánásmódban részesül. Cím a kiadóhivatalban. 2004

Cséplő-gépek.

8 HP Robey-locomobil 48" vasrámás cséplővel, jó karban. 500 forint; 6 HP magy. gazd. locomobil 7 légkörre, hozzávaló vasrámás cséplővel, teljes felszereléssel, 3 éves, 2400 frt; 4 HP 2 garnitura, 6 HP, 1 garnitura 8 HP, teljesen jó, munkaképes karban, felszereléssel, halál-cset miatt eladó. Jó helyre részletfizetésre is. Takács Imre, Nógrád-Csécsé. 2034

Népszínház közelében

egy tágas 2 ablakos utcai szépen butorozott szoba, külön bejáratú a lépcsőházból, esetleg ellátással is, fntell. urnak kiadó. VII. ker., Kertész-utca 4. sz., II. em., a jltó.

Telek az alsó-rákos

rétéken, szemkőzt a «Sárga esikőval», 400 négyszögöl kiterjedésben, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban. 2035

Alkalmi toillettek.

női bái, estély, színházi ruhák, keveset használva, jutányos áron eladók. Megtekinthetők d. e. 11—1-ig. Ciuakiadóhivatalban. 2041

Székely ember

vagyok, 30 éves, a közös hadseregnél kiszolgált szakaszvezető. Megélhető fizetéssel járó állást keresek. Elfogadok gazdai vagy udvarbírói állást; mérnökök mellett kisegítő vagy munkavezető, tagosításnál vagy bármilyen munkáltságban jártas vagyok és bármelyik uradalmi erdőben erdőőri állást vagy vadász vagy vad-őri állást ellágozok. Bizonyítványaim többféle állásra jelesek. Bármikor szükség esetén rendelkezésre állok. Lakásom: Budapest, VI. ker., Vörösmarty-utca 44/a. a jltó 9. szám. Sz. János.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajta massiv kivitelű butoroknak a legjutányosabb árakon frásbéli jóállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz

butorcég, kárpitosok és díszítők

Budapesten, VII., Erzsébet-körut 12. sz. a New-York kávéházzal szemben. 52

BUTOR

kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban FUCHS BODOG-nál kapható

Budapest, József-körut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1:15	1:20	1:30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	« 1:40	1:60	2:—
1 kiló Mocca-kávé	« 1:40	1:60	2:—
1 kiló Arany Jáva	« 1:40	1:60	2:—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	« 1:30	1:60	2:—

Eisele-kávéraktár

BUDAPEST,

Nefelejts-utca 3-ik szám alatt.

A MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

orthopediai műtőműtőben

Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. sz.

SÉRVKÖTŐK.

Készletben 4, 6 és 8 frt.
Kétdobos 6, 8, 10 és 12 frt.

A legújabb kivitelben kaphatók: Mű-lábak, csuklók és műtőszékfordozók, egyenes- és görbült, hátsókötők, gőrcsörhárs-műk stb. stb. melyek szorint jóállás-sal készíttetnek.

A betegápoláshoz szükséges összes cikkek, valódi francia övver különlegesen nagy választékban és jutányos áron mellett kaphatók.

Alkalmazható a kizsákolás.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küld a vállalat.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

osászári és királyi udvari szállítók.

Magyarország első egyenruha készítő intézete

BUDAPESTEN, Váci-utca 35. szám alatt.

ÜZLETÁGAINK:

EGYENRUHÁK.
Magyar díszruhák.
LIBERIÁK.
Polgári ruhák.
FEHÉRNEMŰEK.
VIVOSZEREK.
Párbauszerek.
Kégyerek és forgópisztolyok.
Kardok, sarkantyúk.
Érdemjelek és szallagok.
Utazó bőröndök.
Bőrcimdek.
Arany és ezüst díszesékek.
Zszzlók, stb.

Vívó- és párbauszerek:
kardok 4—6—8 kor.,
álcák 5—8—12 kor.,
kezyük 2—3—4 kor.,

Kalapokat:
egyenruhához és polgári használatra 4—5—6—7—8 korona.

Képes árjegyzéket minden cikkről kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Meghívás

a magyar leszámítoló és pénzváltóbank

1902 március 20-án délelőtt 11^{1/2} órakor saját helyiségeiben (Budapest, V., Dorottya-utca 6.) tartandó

XXXII. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1901-iki tiszletéről.
2. Az 1901-iki számadás és mérleg előterjesztése és az igazgatóság-nak a nyereség felosztására vonatkozó indítványa.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett évi számadás és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványok megvizsgálásáról.
4. Ezen tárgyak, nemkülönben az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felelővénnyel felelti határozat.
5. Alapszabálymódosítás és pedig: az alapszabályok 6 §-ának kibővítése és az ezzel kapcsolatos új alapszabályi intézkedések megtétele.
6. Az igazgatóság választás utján való kiegészítése a jelen igazgatóság megbízatása lejártának időpontjáig.
7. A felügyelő-bizottság választás utján való kiegészítése a jelen felügyelő-bizottság megbízatása lejártának időpontjáig.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17-ik §-a értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb f. évi március 17-ikéig a társaságnál Budapesten, vagy az Union-banknál Bécsben letéteményezték.

A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1902 március 10-től kezdve a társaság helyiségeiben a t. részvényes urak rendelkezésére áll.

Budapest, 1902 március 4.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)